

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun)

D E C I Z I E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentate de avocatul Radu Jigău,

în cauza civilă, la cererea depusă de SRL „Just-Us AIR” SRL și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Jigău Radu, privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral, organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, între SRL „Just-Us AIR” și Compania Aeriană „AIR Moldova” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 octombrie 2021, creditorii SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Jigău Radu, au depus cerere către debitorul CA „AIR Moldova” SRL cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, prin care s-a admis cererea SRL „Just-Us AIR” și s-a respins cererea reconvențională formulată de CA „AIR Moldova” SRL.

În motivarea cererii a indicat că prin hotărârea arbitrală din 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, s-a admis cererea SRL „Just-Us AIR” și s-a respins cererea reconvențională formulată de CA „AIR Moldova” SRL. La fel, a fost obligată CA „AIR Moldova” SRL la plata unei despăgubiri în cuantumul stabilit de 3 919 200 de Euro și la plata dobânzii legale asupra sumei principale, în cuantum de 6 % pe an, calculat de la 04 noiembrie 2019 până la plata integrală a sume principale. Hotărârea arbitrală din 02 decembrie 2020 a fost comunicată părților la data de 03 decembrie 2020.

Au menționat că nefiind de acord cu soluția adoptată de arbitru, CA „AIR Moldova” SRL, la data de 30 decembrie 2020 a formulat la Curtea de Apel

București acțiune în anulare în contradictoriu cu SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, împotriva hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțate în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518 de către Arbitrul unic, Csaba Kovacs.

La 14 mai 2021, CA „AIR Moldova” SRL a depus la dosar, în temeiul art. 39 alin. (2) Cod de procedură civilă al României, cerere de introducere în cauză a cesionarului EFS European Financial Services AG, motivând că între momentul introducerii acțiunii în anulare a hotărârii arbitrale din 02 decembrie 2020 (LCIA) - nr. 194518 și momentul fixării primului termen de judecată au intervenit modificări în partea creditorului, și anume în temeiul contractului de cesiune, noul creditor este EFS European Financial Services AG.

Astfel, la data de 31 mai 2021, Curtea de Apel București a dispus introducerea în cauză a companiei EFS European Financial Services AG alături de SRL „Just-Us AIR”, în temeiul art. 39 din Cod de procedură civilă al României.

Iar, la data de 30 iunie 2021, Curtea de Apel București a pronunțat hotărârea pe cauză, prin care a respins cererea în anulare formulată de CA „AIR Moldova” SRL în contradictoriu cu SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG împotriva hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțate în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518 de către Arbitrul Unic Csaba Kovacs, ca nefondată.

Au mai menționat că soluția Curții de Apel București a fost pusă la dispoziția părților prin intermediul Grefei la data 30 iunie 2021. Iar, în conformitate cu prevederile art. 606 Cod de procedură civilă al României, hotărârea arbitrală comunicată părților este definitivă și obligatorie.

Totodată a indicat că, reieșind din norma citată, hotărârea arbitrală din 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul de arbitraj, organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518 este definitivă și obligatorie, deoarece aceasta a fost comunicată părților, iar CA „AIR Moldova” SRL a făcut uz de drepturile sale procedurale de contestare a actului arbitral, condiție în care CA „AIR Moldova” SRL urmează să o execute.

Au relatat că la data de 11 februarie 2021, CA „AIR Moldova” SRL în temeiul hotărârii arbitrale din 02 decembrie 2020 a efectuat prima plată a sumei datorate în mărime de 210 211,00 Euro.

SRL „Just-Us AIR” SRL și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Jigău Radu, au solicitat recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale din 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, prin care s-a admis cererea SRL „Just-Us AIR” și s-a respins cererea reconvențională formulată de CA „AIR Moldova” SRL și a fost obligată CA „AIR Moldova” SRL la plata unei despăgubiri în cuantumul stabilit de 3 919 200 de Euro și la plata dobânzii legale asupra sumei principale, în cuantum de 6 % pe an, calculat de la 04 noiembrie 2019 până la plata integrală a sumei principale.

Prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Radu Jigău, împotriva CA „AIR Moldova” SRL cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a

hotărârii arbitrale din 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, între SRL „Just-Us AIR” și CA „AIR Moldova” SRL.

La 24 iunie 2022, SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentate de avocatul Radu Jigău, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi încheieri de recunoaștere și încuviințare a executării hotărârii din 02 decembrie 2020 pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, între SRL „Just-Us AIR” și CA „AIR Moldova” SRL.

În motivarea recursului s-a indicat că consideră că încheierea a fost emisă cu aplicarea greșită a normele de drept material și procesual, deoarece Curtea de Apel Chișinău la adoptarea soluției nu a reținut argumentul debitorului.

Totodată, a învederat că examinând temeiul de refuz prevăzut la lit. a) alin. (1) art. 476 Cod de procedură civilă, se reține că prin lipsa capacității depline de exercițiu, se va avea în vedere situația în care se pune problema lipsei acesteia, la momentul încheierii convenției arbitrale, adică dacă cel care a acționat în numele persoanei juridice a avut sau nu împuternicirile necesare, expres prevăzute în procură sau mandat, pentru a încheia convenția arbitrală. Convenția arbitrală trebuie să fie valabilă, potrivit legii căreia părțile au subordonat-o, iar în lipsa stabilirii acesteia, potrivit legii țării în care a fost pronunțată hotărârea.

Prin urmare, la aplicarea temeiului de refuz prevăzut la lit. a) alin. (1) art. 476 Cod de procedură civilă, în viziunea recurenților, instanța urma să aplice prevederile Codului civil român.

Luând în considerare teoria mandatului aparent, Codul civil român stipulează la art. 1309 alin. (2) că dacă însă, prin comportamentul său, reprezentatul l-a determinat pe terțul contractant să creadă în mod rezonabil că reprezentantul are puterea de a-l reprezenta și că acționează în limitele puterilor conferite, reprezentatul nu se poate prevala față de terțul contractant de lipsa puterii de a reprezenta.

Din textul de lege mai sus evocat rezultă că în cazul în care terțul care contractează cu mandatarul aflându-se în eroare cu privire la puterile pe care i le-a încredințat mandantul, iar eroarea nu îi este lui imputabilă, ci mandantului prin modul în care s-a comportat, acesta din urmă nu se poate prevala față de terț de dispozițiile art. 1309 alin. (1) Cod civil, adică de ineficacitatea față de el a actului încheiat în aceste condiții.

Correspondentul prevederilor sus precitate se regăsește în art. 370 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil al Republicii Moldova (redacția nouă), precum și în 249 Cod civil al Republicii Moldova (în vechia redacție).

Tot cu referire la capacitatea de exercițiu urmează de reținut că cadrul legal RM stabilește că societatea este reprezentată de către administratorul acesteia, doar administratorul este autorizat să ia decizii privind modul de activitate a companiei. Cum rezultă din materialele cauzei Contractul nr. 0285/17.05.2018 a fost semnat de către administratorul companiei Debitoare care era înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice.

Lipsa autorizării contractului din partea fondatorului Lipsa capacității depline de exercițiu a debitorului (CA „AIR Moldova” SRL) la semnarea convenției

arbitrale, cauzate de necesitatea obținerii acordului fondatorului și a consiliului de administrare așa cum o cerere statutul societății, nu este justificată.

Motivul de refuz prevăzut la lit. a) alin. (1) art. 476 Cod de procedură civilă, nu prezintă sub nici o formă o poartă deschisă pentru examinarea temeiniciei hotărârii arbitrale, pentru o reexaminare în fond a litigiului. Se subliniază acest aspect pentru că Ministerul Justiției critică hotărârea arbitrală sub aspecte care vizează fondul cauzei, respectiv concluzia la care s-a ajuns în interpretarea contractului și aplicarea/ executarea acestuia conform cadrului normativ a țării căreia părțile au subordonat raportul juridic.

În al doilea rând, debitorul personal, fondatorul și/ sau Consiliul de administrare a debitorului, nu a contestat Contractul nr. 0285/17.05.2018, nu a solicitat anularea acestuia în instanța de judecată, contractul fiind valabil și producând efecte juridice.

De asemenea, recurenții au specificat că debitorul a beneficiat de serviciile contractuale efectuând zboruri conform programului prestabilit și a achitat parțial plățile de locațiune pe perioada derulării contractului, prin urmare debitorul are obligația legală de a achita creditorului costul serviciilor de care a beneficiat.

Principiul conform căruia nimeni nu trebuie să se îmbogățească pe seama altuia este consfințit expres în prevederile art. 1979 din Codul civil RM.

Refuzul statului de a autoriza executarea unei hotărâri irevocabile și executorii, iar prin consecință consfințirea refuzului debitorului de achitare a plăților restante/ datorate, constituie indubitabil, o încălcare al art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De altfel, prin practica sa constantă, CEDO a stabilit că prin conceptul de „bunuri” din prima parte a art. 1 din Protocolul nr. 1 este unul autonom, care include atât „bunurile actuale”, cât și activele, inclusiv creanțele, despre care reclamantul poate susține că are cel puțin o „așteptare legitimă”.

Au reiterat că Tribunalul Arbitral a constatat existența prejudiciului contractual manifestat prin restante de plăți, precum și existența legăturii de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu și existența culpei debitorului CA „AIR Moldova” SRL, ca debitor contractual. Creditorul având tot temeiul legal de a solicita de la debitor achitarea plăților cuvenite pentru serviciile prestate de primul cu bună credință și la timpul convenit de părți.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 14 iunie 2022, astfel, recursul declarat la 24 iunie 2022, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentate de avocatul Radu Jigău, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 21 octombrie 2021, creditorii SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Jigău

Radu, au depus cerere către debitorul CA „AIR Moldova” SRL cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, prin care s-a admis cererea SRL „Just-Us AIR” și s-a respins cererea reconvențională formulată de CA „AIR Moldova” SRL.

Așadar, în conformitate cu prevederile art. 475 alin. (1) Cod de procedură civilă, în sensul prezentului capitol, o hotărâre arbitrală este considerată ca fiind străină dacă: a) este pronunțată pe teritoriul unui stat străin; sau b) este emisă pe teritoriul Republicii Moldova, dar legea aplicată procedurii arbitrale este a unui stat străin.

Art. 475¹ Cod de procedură civilă, statuează că, cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se prezintă curții de apel în a cărei circumscripție se află domiciliul/ reședința sau sediul părții împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală străină, iar în cazul în care aceasta nu are domiciliul/ reședința sau sediul în Republica Moldova ori domiciliul/ reședința sau sediul acesteia nu sunt cunoscute – curții de apel în a cărei circumscripție sunt situate bunurile acesteia. În cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se indică: a) numele sau denumirea solicitantului ori a reprezentantului său, dacă cererea este depusă de către acesta, domiciliul/ reședința sau sediul, după caz; b) numele sau denumirea părții împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală străină, domiciliul/ reședința sau sediul, după caz; c) data la care hotărârea arbitrală străină a devenit executorie pentru părți, dacă aceasta nu rezultă din textul hotărârii. Cererea poate conține și alte informații, inclusiv numerele de telefon și fax, adrese ale poștei electronice, dacă acestea sunt necesare pentru examinarea corectă și la timp a cauzei. La cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se anexează: a) originalul hotărârii arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; b) originalul convenției arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; c) adițional, în caz de necesitate, se va prezenta o declarație pe propria răspundere privind faptul dacă și în ce măsură hotărârea arbitrală a fost executată. Cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine pe teritoriul Republicii Moldova poate fi înaintată în termen de 3 ani de la data, la care hotărârea arbitrală străină a devenit obligatorie în conformitate cu legea statului unde a avut loc arbitrajul. Repunerea în termen, în cazul în care acesta a fost omis din motive întemeiate, este reglementată de art. 116.

În sensul art. 475³ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ascultarea explicațiilor părților și examinarea probelor prezentate de acestea, instanța judecătorească emite o încheiere integrală cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silită a hotărârii arbitrale străine sau cu privire la refuzul de a încuviința executarea silită a hotărârii arbitrale străine.

Conform art. 2 alin. (1) din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958, încheiată la New York, SUA, ratificată de Republica Moldova la 17 decembrie 1998, fiecare dintre Statele contractante recunoaște convenția scrisă, prin care părțile se obligă să supună unui arbitraj toate diferendele sau anumite diferende care s-au ivit sau ar putea să se ivească între ele privind un raport de drept determinat, contractual sau necontractual, referitor la o problemă susceptibilă de a fi reglementată pe calea arbitrajului.

Totodată, încuviințarea și executarea hotărârilor arbitrale străine pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și pe principiul reciprocității (art. 16 alin. (4) Cod de procedură civilă).

Conform art. 8 din Constituția Republicii Moldova, precum și a art. 2 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanțele urmează să țină cont de principiul aplicării cu prioritate a prevederilor tratatelor internaționale, la care RM este parte, dacă din acestea nu rezultă că, pentru aplicarea lor, este necesară adoptarea unei legi naționale.

Eficacitatea internațională a hotărârilor judecătorești străine sau hotărârilor arbitrale străine se bazează pe un șir de principii de drept internațional public și privat cum ar fi: principiul suveranității statului, principiul colaborării dintre state, principiul egalității în drepturi a statelor, principiul aplicării regimului național cetățenilor străini.

Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine, fiind o convenție internațională, nu neagă principiile enunțate, indicând în articolul VII, că dispozițiile prezentei convenții nu aduc atingere validității acordurilor multilaterale sau bilaterale încheiate de statele contractante în materie de recunoaștere și executare a hotărârilor arbitrale și nu privează nici o parte interesată de dreptul, pe care l-ar putea avea de a se prevala de o hotărâre arbitrală în modul și în măsura admisă de legislația sau tratatele țării, în care hotărârea este invocată.

În conformitate cu prevederile art. 3 din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958, încheiată la New York, SUA, ratificată de Republica Moldova la 17 decembrie 1998, fiecare dintre Statele contractante va recunoaște autoritatea unei hotărâri arbitrale și va acorda executarea acestei hotărâri conform regulilor de procedură în vigoare pe teritoriul unde hotărârea este invocată în condițiile stabilite de articolele următoare (se are în vedere art. IV și V).

Pentru recunoașterea sau executarea hotărârilor arbitrale, cărora li se aplică prezenta Convenție nu vor fi impuse condiții mai riguroase, nici cheltuieli de judecată mult mai ridicate, decât acelea care sunt impuse pentru recunoașterea sau executarea hotărârilor arbitrale naționale.

Astfel, pentru ca hotărârea arbitrală străină să fie recunoscută și pusă în executare pe teritoriul statului ea necesită a fi verificată de către o instanță de judecată, ceea ce a determinat creditorii SRL „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG să se adreseze cu cerere în instanța de judecată.

Prin urmare, recunoașterea unei hotărâri arbitrale străine este o condiție prealabilă necesară executării silit, semnificând recunoașterea efectelor acesteia, cu excepția puterii executorii.

Dreptul de a cere executarea silită nu trebuie să fie prescris. Partea câștigătoare trebuie să manifeste diligență pentru învestirea hotărârii arbitrale străine cu formula executorie.

Deci, instanța are competență să verifice doar existența sau lipsa temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine.

Astfel, verificarea condițiilor de regularitate a hotărârii arbitrale străine se realizează în cadrul unui control judiciar limitat care exclude posibilitatea

reexaminării în fond a litigiului, atât din punct de vedere al dreptului Republicii Moldova, cât și din punct de vedere al dreptului străin.

Subsecvent, în conformitate cu art. 476 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, recunoașterea și executarea hotărâri arbitrale străine pot fi refuzate numai la cererea părții, împotriva căreia sunt invocate dacă această parte prezintă instanței de judecată probe doveditoare că: a) una dintre părțile convenției arbitrale nu avea capacitate deplină de exercițiu sau convenția arbitrală nu este valabilă potrivit legii căreia părțile au subordonat-o ori, în lipsa stabilirii acesteia, potrivit legii țării în care a fost pronunțată hotărârea; b) partea împotriva căreia este emisă hotărârea nu a fost informată în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrului sau cu privire la procedura arbitrală ori, din alte motive, nu a putut să își prezinte mijloacele sale de apărare; c) hotărârea a fost pronunțată asupra unui litigiu care nu este prevăzut de convenția arbitrală sau care nu cade sub incidența condițiilor convenției arbitrale ori hotărârea conține dispoziții asupra unor chestiuni ce depășesc limitele convenției arbitrale; d) constituirea tribunalului arbitral sau procedura arbitrală nu a corespuns convenției părților ori, în lipsa unei asemenea convenții, nu a fost conform legii țării în care a avut loc arbitrajul; e) hotărârea arbitrală nu a devenit obligatorie pentru părți sau a fost desființată ori executarea ei a fost suspendată de instanța judecătorească sau de o autoritate competentă a țării în care sau conform legii căreia ea a fost pronunțată.

Recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine pot fi refuzate, de asemenea, dacă instanța judecătorească constată că: a) obiectul litigiului nu poate fi soluționat prin arbitraj conform legii Republicii Moldova; sau b) recunoașterea sau încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale contravine ordinii publice a Republicii Moldova.

La caz, verificând sub aspectul condițiilor prevăzute de lege pentru recunoașterea hotărârii arbitrale străine, corect instanța a reținut ca întemeiat argumentul debitorului CA „AIR Moldova” SRL și Ministerului Justiției, că CA „AIR Moldova” SRL, ca parte a convenției arbitrale în formă de clauză arbitrală conținută în contractul de wet lease din 17 mai 2018, nu avea capacitate deplină de exercițiu, convenția arbitrală nefiind valabilă din acest motiv.

În speță se impune a învedera că examinând temeiul de refuz prevăzut la lit. a) alin. (1) art. 476 Cod de procedură civilă, se vor reține că prin lipsa capacității depline de exercițiu, se are în vedere situația în care se pune problema lipsei acesteia, la momentul încheierii convenției, adică dacă cel care a acționat în numele persoanei juridice a avut sau nu împuternicirile necesare, expres prevăzute în procură sau mandat, pentru a încheia convenția arbitrală.

La acest aspect, instanța corect a menționat că la data semnării contractului de wet lease, 17 mai 2018, CA „AIR Moldova” SRL era Întreprindere de Stat, și încheierea contractelor de acest gen (inclusiv și a convenției arbitrale ca act juridic), era supusă rigorilor Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 22 noiembrie 2017.

Ori, în conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. h) al Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 22 noiembrie 2017, fondatorul exprimă acordul prealabil la achiziționarea de către întreprinderea de stat/ municipală a bunurilor a căror valoare de piață constituie peste 25 % din valoarea activelor nete ale acesteia, conform ultimelor situații financiare anuale, sau depășesc 400 000 de lei;

Art. 8 alin. (7) alin. s) al aceleiași legi stabilește că, Consiliul de administrare aprobă achiziționarea de către întreprindere a bunurilor și a serviciilor a căror valoare de piață constituie peste 25 % din valoarea activelor nete ale întreprinderii, conform ultimei situații financiare, sau depășește 400 000 de lei.

Astfel, prin prisma art. 7 alin. (2) lit. h) și art. 8 alin. (7) lit. s) al Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 22 noiembrie 2017, încheierea contractelor (actelor juridice), la care se raportează și convenția arbitrală, indiferent de forma pe care o îmbracă, are loc doar cu aprobarea fondatorului și consiliului de administrare a companiei de stat.

Subsecvent, instanța corect a reținut ca întemeiat argumentul că ÎS CA „AIR Moldova” SRL nu era în drept să achiziționeze bunuri a căror valoare de piață constituie peste 25 % din valoarea activelor nete ale întreprinderii, conform ultimelor situații financiare anuale, sau ce depășesc 400 000 de lei.

La caz, precum denotă actele cauzei, contrar prevederilor legale citate supra și al statutului Întreprinderii de Stat CA „AIR Moldova” SRL, contractul de locațiune al aeronavei în sistem wet lease din 17 mai 2018, nu a fost aprobat nici de fondator, Agenția Proprietății Publice, și nici de Consiliul de administrare al întreprinderii.

De altfel, în speță se reține că prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 02 martie 2021 a fost începută urmărirea penală pe faptul de depășire a atribuțiilor de serviciu de către persoanele publice din cadrul Întreprinderii de Stat CA „AIR Moldova” SRL, cu cauzarea daunelor în proporții considerabile, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, conform elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În asemenea circumstanțe, instanța întemeiat a considerat întemeiat argumentul că CA „AIR Moldova” SRL, ca parte a convenției arbitrale, nu avea capacitate deplină de exercițiu, în consecință și convenția arbitrală nefiind valabilă, fiind prezent temeiul prevăzut de art. 476 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de refuz de recunoaștere și executare silită pe teritoriul Republicii Moldova a hotărâri arbitrale nr. 194518 din 02 decembrie 2020 emisă în litigiul arbitral privind încasarea sumelor bănești de la CA „AIR Moldova” SRL, organizat potrivit Regulilor de arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra.

Totodată, la caz prezintă relevanță și lipsa declarației pe propria răspundere privind faptul dacă și în ce măsură hotărârea arbitrală a fost executată, în condițiile în care, după cum denotă actele cauzei, au fost depuse cereri similare de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale nr. 194518 din 02 decembrie 2020, emisă în litigiul arbitral privind încasarea sumelor bănești de la CA „AIR Moldova” SRL, organizat potrivit Regulilor de arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra, în Federația Rusă, în Canada și în Irlanda.

În această ordine de idei, în privința celorlalte critici invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră că acestea nu pot fi reținute în vederea admiterii recursului din motiv că acestea în mod exclusiv vizează fondul hotărârii arbitrale străine, însă instanța judecătorească a Republicii Moldova nu poate purcede la reexaminarea fondului hotărârii arbitrale străine și nici la modificarea ei.

Alte argumente invocate de recurenți în susținerea poziției, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele, care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță,

având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Just-Us AIR” și EFS European Financial Services AG, reprezentate de avocatul Radu Jigău.

Se menține încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de SRL „Just-Us AIR” SRL și EFS European Financial Services AG, reprezentați de avocatul Jigău Radu, privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale din data de 02 decembrie 2020, pronunțată în litigiul arbitral, organizat potrivit Regulilor de Arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Londra nr. 194518, între SRL „Just-Us AIR” și Compania Aeriană „AIR Moldova” Societate cu Răspundere Limitată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat